

СИСТЕМА ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

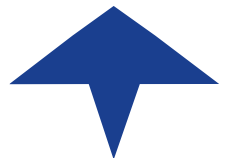
НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
КИЇВ, 8-9 листопада 2018 року

ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Проект
реалізується
консорціумом
на чолі з WYG

ПРАВИЛА ДЛЯ КОНКРЕТНОГО СЕКТОРУ

Модуль 4

ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Проект
реалізується
консорціумом
на чолі з WYG

Правила для конкретного сектору

Опис

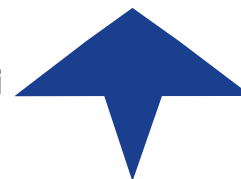
- Енергетика
- Вугільна промисловість
- Транспорт

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Енергетичний сектор

Пропозиції Комісії щодо цілей для енергетики та клімату, зокрема:

- i) зменшення викидів парникових газів**
- ii) встановлення цілей для поновлюваної енергії**
- iii) встановлення енергоефективної політики**

Ці цілі пов'язані з політикою підтримки переходу до ресурсо-ефективної та низьковуглецевої економіки

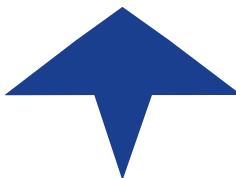
У Керівних принципах державної допомоги у сфері охорони навколишнього середовища та енергетики на 2014-2020 роки (EEAG) Комісія визначила умови, на яких допомога для енергетики та навколишнього середовища може вважатися сумісною з внутрішнім ринком на підставі Статті 107(3)(c) ДФЄС

**ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ**

**Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG**

EEAG - сфера застосування

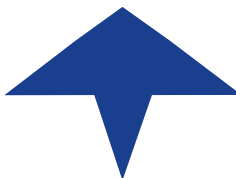
- ▶ EEAG передбачають, зокрема:
  - ▶ допомогу для вироблення енергії з відновлюваних джерел
  - ▶ допомогу для вжиття енергоефективних заходів, включаючи когенерацію та централізоване теплопостачання і централізоване холодопостачання
  - ▶ допомога на енергетичну інфраструктуру
  - ▶ допомога на забезпечення надійності генеруючих ресурсів
- ▶ **EEAG не стосується:**
  - ▶ **допомоги на видобування горючих корисних копалин**
  - ▶ **(в принципі) допомоги для традиційних систем виробництва**

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

ДД для енергетики від RES

Інвестиційна допомога

Зокрема:

- стимулюючий ефект для бенефіціара;
- пропорційність (допомога повинна бути обмежена необхідним мінімумом):
  - прийнятні витрати – тільки додаткові інвестиційні витрати необхідні для досягнення цілі (може виникнути необхідність у визначенні їх шляхом порівняння інвестиційної допомоги з альтернативною ситуацією за відсутності державної допомоги)
  - максимальна інтенсивність допомоги визначена в EEAG

Операційна допомога

Зокрема:

- бенефіціари продають свою електроенергію безпосередньо на ринку
- допомога надається у формі надбавки до ринкової ціни
- допомога надається шляхом проведення процедури конкурсних торгів;
- допомога надається тільки до тих пір, поки станція не буде повністю самоамортизована
- будь-яка попередньо одержана інвестиція повинна бути відрахована з операційної допомоги

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

ДД для заходів забезпечення енергоефективності

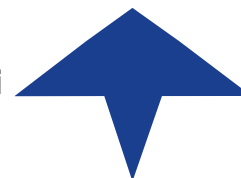
- ▶ Інвестиційна допомога - умови такі ж, як і у випадку RES;
- ▶ Операційна допомога:
  - ▶ Операційна допомога для заходів енергоефективності (не високоефективної когенерації):
    - ▶ допомога обмежується компенсацією додаткових чистих виробничих витрат в результаті інвестицій, з урахуванням вигод від економії енергії
    - ▶ операційна допомога надається тільки на строк у п'ять років
  - ▶ операційна допомога на високоефективну когенерацію;
    - ▶ правила щодо операційної допомоги для RES застосовуються - стосовно виробників для держави + витрати на вироблення такої електроенергії або тепла повинні перевищувати ринкову ціну; стосовно промислового використання + собівартість однієї одиниці енергії з використанням такої методики перевищує ринкову ціну однієї одиниці традиційної енергії

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

ДД на енергетичну інфраструктуру

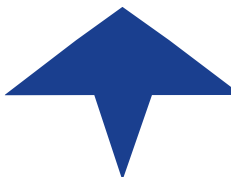
- ▶ Інвестиційна допомога:
  - ▶ Стимулюючий ефект - те ж, що і у випадку RES, та заходи енергоефективності
  - ▶ Пропорційність - дозволеними витратами є покриття дефіциту фінансування. Допомога не повинна перевищувати інтенсивність допомоги у 100% дозволених витрат

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

ДД на забезпечення надійності генеруючих ресурсів (ринок потужності)

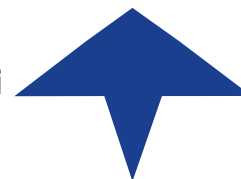
- ▶ зі збільшенням відновлюваних джерел енергії вироблення електроенергії може перейти з системи стабільного і безперервного постачання до системи з більш великомасштабним постачанням змінних ресурсів
- ▶ таким чином, необхідні певні заходи забезпечення надійності генеруючих ресурсів

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

ДД на забезпечення надійності генеруючих ресурсів (ринок потужності)

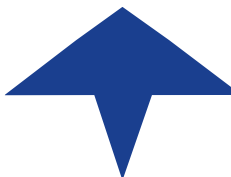
- ▶ інвестиційна та операційна допомога
- ▶ допомога повинна винагороджувати виключно послугу доступності, що надається виробником = зобов'язання щодо готовності постачати електроенергію та сплати відповідної компенсації за це
- ▶ захід повинен бути відкритим і забезпечувати стимули для наявних і майбутніх виробників і операторів
- ▶ має бути присутній стимулюючий ефект
- ▶ допомога повинна призводити до отримання бенефіціарами обґрунтованої норми дохідності (що досягається за допомогою процедури конкурсних торгів на основі чітких, прозорих та недискримінаційних критеріїв, з ефективним досягненням поставленої цілі)

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Вугільна промисловість - Законодавство ЄС

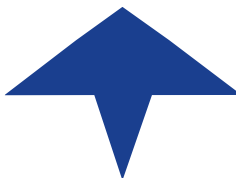
- ▶ Рішення Ради про державну допомогу для спрощення закриття неконкурентоспроможних шахт - чинне
- ▶ Регламент Ради про державну допомогу для вугільної промисловості - строк дії закінчився

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Чинні правила

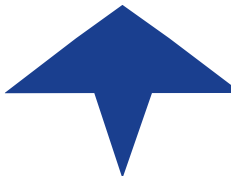
- ▶ Допомога для спрощення закриття неконкурентоспроможних шахт
  - ▶ Рішення Ради про державну допомогу для спрощення закриття неконкурентоспроможних шахт
- ▶ Допомога для конкурентоспроможних шахт
  - ▶ Допомога дозволяється, якщо вона відповідає іншим правилам (горизонтальним) і якщо спеціально не виключена

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

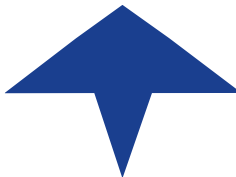

Чинні правила

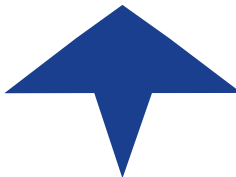
ДОПОМОГА НА ЗАКРИТТЯ:

1. допомога не повинна перевищувати різницю між передбачуваними виробничими витратами та передбачуваними доходами за вугільний рік;
2. розмір допомоги на тону вугільного еквівалента не повинен призвести до того, що ціни вугілля ЄС будуть нижчими, ніж ціни на вугілля аналогічної якості з третіх країн;
3. одиниця видобування вугілля повинна бути активною станом на 31 грудня 2009 р.;
4. загальний розмір допомоги на закриття, наданої державою-членом, повинен мати тенденцію до зниження;
5. загальний розмір допомоги на закриття для вугільної промисловості держави-члена не повинен перевищувати, для будь-якого року після 2010 року, суму допомоги, наданої такою державою-членом за 2010 рік;
6. держави-члени повинні створити план заходів, спрямованих на зменшення впливу видобування вугілля на навколишнє середовище;
7. якщо одиниці видобування вугілля, яким надається допомога, не будуть закриті на дату, встановлену в плані закриття, відповідна держава-член повинна повернути всю допомогу, надану за весь період, охоплений планом закриття

ДОПОМОГА НА ПОКРИТТЯ ВИНЯТКОВИХ ВИТРАТ:

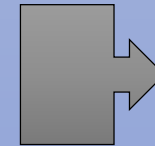
1. для покриття витрат, що виникають або виникли внаслідок закриття одиниць видобування вугілля і які не стосуються поточного виробництва;
2. тільки суб'єктам господарювання, які є одиницями видобування вугілля, що закриваються або закрилися, включаючи суб'єктів господарювання, які одержують вигоду від допомоги на закриття

Попередні правила

- ✓ Допомога на зниження активності (допомога на закриття)
- ✓ Допомога на доступ до запасів вугілля
  - Допомога для початкових інвестицій
  - Чинна допомога на видобування
- ✓ Допомога на покриття виняткових витрат

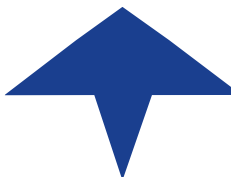
Не може акумулюватися

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Попередні правила

**Допомога на зниження
активності**

**Чинна допомога на
видобування**

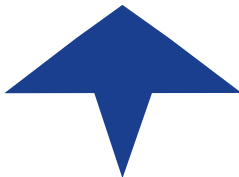
ХАРАКТЕР ПОСТУПОВОГО СКОРОЧЕННЯ

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Ситуація в Україні

- ▶ Правила, встановлені в Рішенні Ради про державну допомогу для спрощення закриття неконкурентоспроможних шахт та
- ▶ Правила, встановлені в Регламенті Ради про державну допомогу для вугільної промисловості

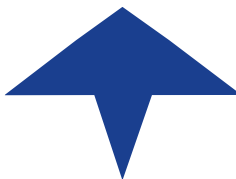
будуть використовуватися для встановлення критеріїв сумісності

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Транспорт

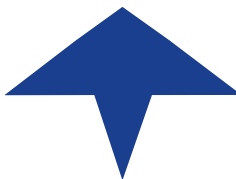
- ▶ АВІАЦІЙНИЙ ТРАНСПОРТ
- ▶ ЗАЛІЗНИЧНИЙ І АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ
- ▶ МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Авіаційний транспорт (1)

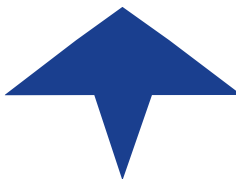
- ▶ Керівні принципи державної допомоги для аеропортів та авіакомпаній
  - ▶ в принципі - встановити правила сумісності допомоги на підставі Ст. 107(3)(c) ДФЄС
- ▶ Інвестиційна допомога для аеропортів:
  - ▶ менше 1 млн. пасажирів/р = не більше 75%
  - ▶ 1-3 млн. пасажирів/р = не більше 50%
  - ▶ 3-5 млн. пасажирів/р = не більше 25%
  - ▶ дублювання неприбуткових аеропортів або створення невикористовуваних потужностей не дозволяється

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Авіаційний транспорт (2)

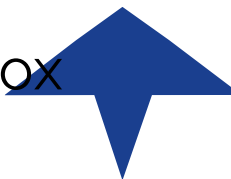
- ▶ Операційна допомога для аеропортів:
  - ▶ можлива тільки якщо річний пасажиропотік аеропорту не перевищує 3 млн. пасажирів
  - ▶ в принципі дозволяється тільки в перехідний період до 04 квітня 2024 р.
- ▶ Допомога авіакомпаніям
  - ▶ допомога на початковому етапі для маршрутів, що пов'язують аеропорт з пасажиропотоком менше за 3 млн. пасажирів/р та інший аеропорт у Європейському спільному авіаційному просторі (незалежно від розміру, якщо з'єднується аеропорт розташований у віддаленому регіоні з іншим аеропортом)

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ
до 50% аеропортових зборів стосовно маршруту за період не більше трьох років

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Залізничний транспорт

- ▶ Керівні принципи ЄС про державну допомогу для залізничних підприємств
  - ▶ Допомога на купівлю або поновлення рухомого складу
  - ▶ Допомога у формі анулювання боргу
  - ▶ Допомога на реструктуризацію
  - ▶ Допомога на координацію транспорту
  - ▶ Допомога у формі державних гарантій

Звертаємо увагу на те, що в керівних принципах розвиваються правила, визначені в інших документах, - для роз'яснення їхнього зміста з урахуванням особливостей залізничної галузі, або встановлюються правила щодо сумісності допомоги на підставі

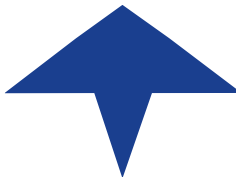
Статті 93 ДФЄС

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Залізничний і автомобільний транспорт (1)

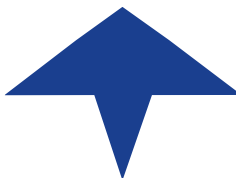
- ▶ Регламент № 1370/2007 від 23 жовтня 2007 року Європейського Парламенту і Ради про громадські послуги з перевезення пасажирів залізницею і автомобільними шляхами та скасування Регламентів Ради (ЄЕС) №№ 1191/69 та 1107/70.
- ▶ Метою цього Регламенту є визначення того, як органи влади можуть діяти у сфері громадського пасажирського транспорту для гарантування **надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес**
- ▶ Послуги, що становлять загальний економічний інтерес визначаються як «обов'язок щодо громадського обслуговування» та означають вимогу, визначену компетентним органом влади для забезпечення надання послуг громадського пасажирського транспорту в інтересах громадськості, які б оператор, якби діяв у своїх власних комерційних інтересах, не надавав або не надавав би в такому ж обсязі або на тих же умовах без винагороди

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Залізничний і автомобільний транспорт (2)

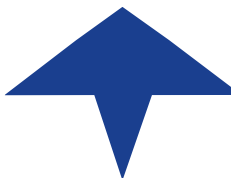
- ▶ Регламент встановлює низку правил, які повинні дотримуватися щодо допомоги у формі компенсації за надання послуг, що належать до обов'язку щодо громадського обслуговування, для залізничного та автомобільного пасажирського транспорту (необов'язково також у сфері внутрішнього водного транспорту)
- ▶ Якщо компенсації встановлені згідно з вимогами Регламенту, державна допомога вважається сумісною з внутрішнім ринком і звільненою від повідомлення Комісії

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

Морський транспорт

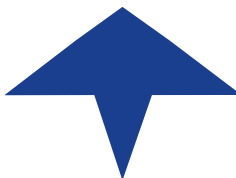
- ▶ Керівні принципи ЄС про державну допомогу для морського транспорту - для вантажних та пасажирських перевезень морським транспортом
- ▶ Що стосується державної допомоги для морських портів - відсутні конкретні керівні принципи - лише практика прийняття рішень Комісії
- ▶ Допомога схвалюється в цих рішеннях безпосередньо на підставі Договору, тобто без застосування специфічних керівних принципів/засад, тощо - тобто на підставі Ст. 107(3)(c) ДФЄС

ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ

Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG

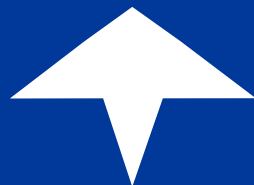

Дякую за увагу !

**ПІДТРИМКА
ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ**

**Проект реалізується
консорціумом на чолі
з WYG**